

LİSANSLA YETİNMEYENLER

ALES

2022 TAYFA

TYT

AÇILSIN DEVLET KAPISI

KPSS

4X4'LÜK KARIYER

DGS

ÖSYM'İNİN TÜM SINAVLARI İÇİN

P A R A G R A F

❖ S O R U ❖ B A N K A S I ❖

Nusret Bilen'in kaleminden!

AKICI ✓ ÖZGÜN ✓ YALIN ✓ TUTARLI ✓

PARAGRAF SORULARINDA

İLERİ DÜZEY

metin dönemi başladı!

SOSYAL BİLİMLER - FEN BİLİMLERİ

TEMATİK METİN

sorularıyla önde olmaya hazır mısınız?

AKADEMİ
DENİZİ

ÖSYM'İNİN TÜM SINAVLARI İÇİN PARAGRAF SORU BANKASI

Yayın Koordinatörü
Selim IŞIK

Yazar
Nusret BİLEN

ISBN
978-605-73862-3-6

Baskı

© COPYRIGHT AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

Bu kitabın her türlü yayım hakkı Akademi Denizi Yayıncılık'a aittir. Bu kitabın baskısından 5846 ve 2936 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Yasası hükümleri gereğince kaynak gösterilerek bile olsa alıntı yapılamaz, herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, genel ağ ve diğer elektronik ortamlarda yayımlanamaz.

AKADEMİ DENİZİ YAYINCILIK

 Saray Mah. Fatih Sultan Mehmet Blv. No: 316
Kahramankazan / ANKARA

 T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Sertifika No
52497

 0552 518 06 06

 akademideniziyayincilik@hotmail.com

 www.akademidenizi.com.tr

TÜRKÇE

TARİH

COĞRAFYA

ANAYASA

İÇİNDEKİLER

SÖZCÜKTE ANLAM

■	Sözcükte ve Söz Öbeklerinde Anlam	5
---	-----------------------------------	---

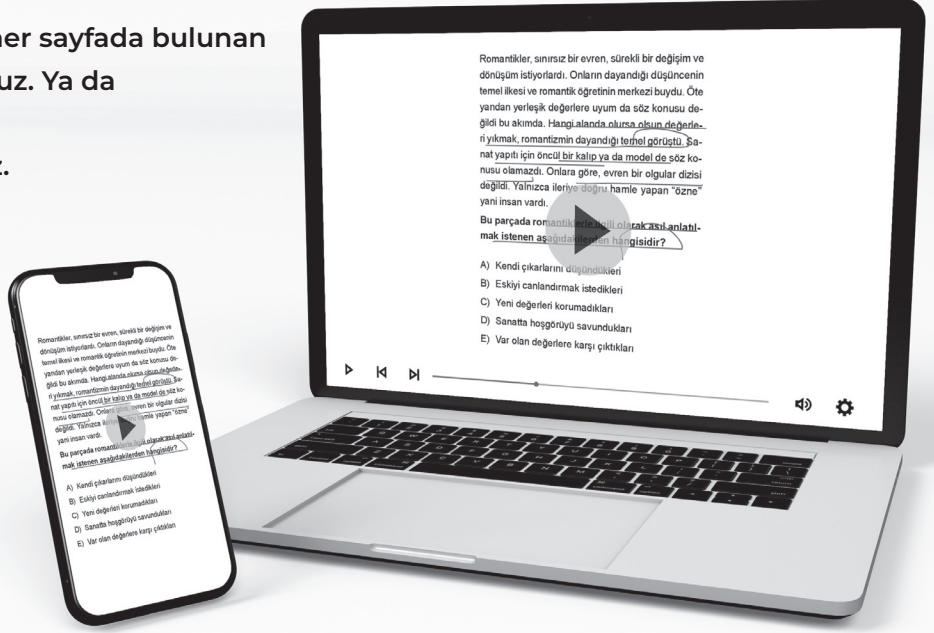
CÜMLEDE ANLAM

■	Cümledeki Anlam Özelliğini Bulma	23
■	Cümleden Çıkarılabilecek Kesin Yargıyı Bulma	43
■	Cümle Oluşturma	51
■	Cümle veya Parçada Boşluk Tamamlama	57
■	Eş ve Yakın Anamlı Cümleler	65

PARAGRAF BİLGİSİ

■	Anlatım Biçimleri ve Düşünceyi Geliştirme Yolları	71
■	Paragraf Oluşturma	81
■	Anlam Bütünlüğünü Bozan Cümleyi Bulma	89
■	Paragraftaki Boşluğu Anlam Bakımından En Uygun Biçimde Tamamlama	105
■	Numaralanmış Cümlelerin Anamlı Bir Bütün Oluşturacak Biçimde Sıralanması İçin Yer Değiştirme Soruları	123
■	Paragrafı İkiye Bölme	141
■	Paragrafın Konusu	147
■	Paragrafta Ana Düşünce	157
■	Paragrafta Yardımcı Düşünceler	197
■	Yanıt Paragrafları	243
■	Paragrafta Tip	253
■	Birden Fazla Soru Kökünün Olduğu Paragraflar	257
■	Karma Test	305

Video çözümler için her sayfada bulunan ilgili QR kodu okutunuz. Ya da www.lisedestek.com adresini ziyaret ediniz.

**PDF çözümler için QR kodu okutunuz.
ya da
www.akademidenizi.com.tr
adresini ziyaret ediniz.**

PARAGRAFTAKİ BOŞLUĞU ANLAM BAKIMINDAN EN UYGUN BİÇİMDE TAMAMLAMA

1. *İnternet*'in ilk dönemlerinde sadece ihtiyaç duyulan bilgiyi daha rahat bir şekilde öğrenmek ve paylaşmak mantığı ön plânda idi. Fakat günümüzde bu durum tamamen değişmiş ve bambaşka bir boyuta taşınmıştır. Özellikle de sosyal medya kavramının insan hayatına girmesi ile birlikte, sadece bilgidен oluşan bir *İnternet* yapısı ortadan kalktı. Doğrudan insandan ve kişisel yaşamdan oluşan bir *İnternet* yapısı meydana geldi. Bu durumun oluşmasındaki en temel etmen gene insanların sosyal medya kavramını bilinçsiz olarak yaşamına entegre etmesidir. Temelde baktığımız vakit, sosyal medya kullanımı, kavramı ve yapısı oldukça faydalıdır. İnsanlar arası etkileşimi ve bağı kuvvetlendirebilir. Lakin bunu aşırıya kaçırmanız halinde....
- çevrenizle ve arkadaşlarınızla olan sosyal ilişkilerinizi daha fazla geliştirir, bütün ilgiyi üstünüze toplarsınız.
  - insanlar arası etkileşimi kuvvetlendirmek yerine yok edebilirsiniz.
  - sosyal medya bağımlısı olur, insanlarla yüz yüze olan iletişiminizi zayıflatırsınız.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

2. Tarih, belgeler ışığında şahitlik ilmi olarak tanımlanır. Başka bir deyişle tarihçi çoğunlukla bizzat görüp yaşamadığı olayları, dönemin belgelerine dayanarak sonraki nesillere anlatır. Ancak tarihin farklı dönemlerinde görülmüştür ki siyasi iktidarlar, kimi belgeleri büyük bir dikkate tarihçilerin ulaşamayacağı yerlere kaldırırken kimilerini de özenle onların geçeceğini bildikleri yolların üstüne koyarlar. Bu durum ise....
- tarihin nesnellığı ilkesine gölge düşürülmüş olur.
  - gerçekliğin önünde büyük bir engel olur.
  - araştırmacıların hakikate erişmesini kolaylaştırır.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerin hangisi getirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

3. Kitap okumak, zengin bir kelime hazinesiyle düşünüp ifade edebilmenin olmazsa olmaz kuralları arasındadır. Hâl böyleyken şairlerin kitapla haşır neşir olma ihtiyacı da pek yabana atılacak türden değildir. Allah vergisi bir yeteneğe sahip olmak, iyi şairliğin vazgeçilmezi olabilir ama iyi ve etkili şiir söylemenin bir yanı da ----.
- sesleneceği kitleyi iyi tanımaktır
  - iyi okumaya dayanmaktadır diyebiliriz
  - günlük dilden fazla uzaklaşmamaktır

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerin hangisi getirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

4. Roman okumanın zevkine varamayan iki tür okurun bulunduğu düşünüyorum: İlki bütünüyle "saf" okurlar. Bunları ellerindeki şey romandır diye ne kadar uyarırsanız uyarın, metni, yazarın kendi yaşam öyküsü ya da yaşadığı şeylerin biraz değiştirilmiş biçimi olarak görürler. İkincisi ise bütünüyle "düşünen" okur tipidir. Bunlara ne kadar ellerindeki kitabın sizin en gizli duygu ve düşüncelerinizle yazıldığını söylemeniz de fayda etmez, bunların ölçülüp biçilerek oluşturulmuş kitaplar olduğuna inanırlar. Aman bu iki tür okurdan uzak durun, derim. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre getirilebilecek en uygun cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çünkü düşünceleriniz donuk ise onlar sizi etkileyemez.
- B) Roman henüz olgunluğa ermiş bir tür değildir.
- C) Okuma alışkanlığı edinmeniz size yardımcı olabilirler.
- D) Çünkü bunlar okudukları romanın tadına hiçbir zaman tam olarak varamaz.
- E) Sizi yeni dünyalarla tanıştırmak için fırsat kolluyorlar.

5. Fantastik edebiyat deyince akla hemen, ejderhalar dünyasını andıran ürkütücü, korkutucu bir ortam geliyor. Oysa fantastik, belirsizlik üzerine kurulu bir anlam dünyasıdır. Okurun bütün anlatılanların gerçekleştiremediğine dair kararsızlığından beslenir. Ben de bu belirsizliği hayaletlerle, hortlaklarla, vampirlerle, canavarlarla değil de asansörle, dolmuşla, evin koridoruyla yaratmayı seviyorum. Olayların bu ortamlarda geçmesi empati yapmayı da kolaylaştırıyor. Aynı zamanda okurun kitaptan uzaklaşma sorununu da ortadan kaldırıyor. Çünkü kitabı kapatıp camdan dışarı baktığında ortalıkta uçan bir ejderha falan göremiyor. Ama bir asansör ögesi kullanılıncaya iş değişiyor.

- I. Kitabı okurken bir asansörün sesini duyabiliyor, orada olduğunu biliyor.
- II. Zihin dünyasını çok gerilere götürmesi okuyucunun hoşuna gidiyor.
- III. Bir kitabın okunurluğu, okuyucuyu tarih koridorunda gezdirmesiyle artıyor.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerin hangileri getirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

6. Felsefenin bir disiplini olan etik, kendini ahlaki eylemin bilimi olarak tanımlar. Ahlakilik kavramını temellendirmek için insan davranışlarını, mevcut ahlakilik koşulları açısından araştırır. Her insan az ya da çok etik üzerine düşünür, gelgelelim insanların genelde etiğe sistematik olarak yaklaşmadığı için bir kuram oluşturamazlar. Gündelik hayat içinde ortaya çıkan etik kaygı ve düşünceler, çoğu zaman belli bir çelişkiyle bağlantılı olarak gündeme gelir. Çelişki çözümler çözülmez de ...

- I. etik konusu kişilerin gündeminden çıkar.
- II. toplum, etiği her an diri tutar.
- III. etikle olan ilişki devam eder.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerin hangisi getirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

7. Edebiyat estetiği yüzyıllardır, gerçek ve kurmaca arasındaki ilişkiyi irdeler; özellikle gerçeğin kurmacaya düzenine nasıl taşınacağını sorgular. Gerçeğin kurgulanmasında yazarın ana ilkelerinin ve araçlarının neler olması gerektiğini tartışır. Edebiyat akımları bu arayışlara farklı çözümler önerir. Romantizme göre gerçek, somut yaşamla ve reel dünyayla sınırlı değildir. Romantik felsefe; duyguların, sezgilerin ve bilinçaltının evreni de içerir; giderek ölüm sonrasına ve sonsuzluğa uzanır. Bire bir betimlenmesi olanaksız bir evrendir bu. Yazar, sınırları kesin olmayan bu değişken gerçeği; masalsi, mistik ve destansı bir dünya içinde yoğun bir sembolik doku aracılığıyla anlatmayı dener. Somut dünyada yer almayan bir gerçeği yaratmanın sancılarını çeker. Onu...

- I. başkalarına da aktarmayı pek aklına getirmez.
- II. çok kolay bulacağını fark eder ve eserini bitirir.
- III. edebiyatın bütün imkânlarını kullanarak görünür kılmaya çalışır.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerin hangisi getirilebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

8. Kendi doğrularının şapkasını çıkarabilen kişi, özelleştiremeye başlamış demektir. Bunun yanında başkalarının doğrularını da görebilmek gerekir. "Yanılmış olabilirim." cümlesini korkmadan, gocunmadan söyleyebilmek, bir meydan savaşını kazanmak kadar zor bir iştir. Bunları söyleyebilen kişi ...

Bu parça anlam akışına göre aşağıdakilerden hangisiyle sürdürülebilir?

- A) sağlıklı bir kişiliğe sahip olmamış demektir.
- B) kendini değersiz gördüğünün farkında değildir.
- C) içten içe kendini beğeniyor olmalıdır.
- D) doğru bildiğini okuma yoluna girmiştir.
- E) içindeki gururlanma buzdağını eritmeye başlamıştır.

PARAGRAFTAKİ BOŞLUĞU ANLAM BAKIMINDAN EN UYGUN BİÇİMDE TAMAMLAMA

1. Aşağıdakilerden hangisi bir parçanın giriş cümlesi olabilir?

- A) Daha önce de dediğim gibi, edebiyatın gelişimi insana benzemez.
- B) Teknolojik değişimlerin kökenindeki varlık her zaman insandır.
- C) Bazı konularda sizin bu açılımınızı desteklediğimi rahatlıkla söyleyebilirim.
- D) Televizyonda, onun da bir reklam filmi çıkarmış kısa süre sonra.
- E) Bu olayın gerçekleşme zamanını iyi biliyor musunuz?

2. Aşağıdakilerden hangisi bir parçanın giriş cümlesi olabilir?

- A) Bir olayın en önemli bölümünü size burada da anlatacağım.
- B) Boşlukta kalan ruhumu yine size emanet edeceğim galiba.
- C) Bayanlar, birçok konuda dayanışma içine girerler.
- D) Suyun kirliliğinin sebebi, daha önce size söylediğim gibi klasik şeylerdir.
- E) Gideceğim bir toplantının içeriği de benim için çok önemlidir.

3. İlk romanımı yazdıktan sonra sandım ki böyle hemen yayımlanacak, ilgi görecekti vs. ama okumuyorlar bile. Sonra tanıdık vasıtasıyla bir yayınevime götürdüm romanımı. Okudular ve editör de kitabın üzerine "çok güzel bir roman" diye not düşmüştü hatta. Ancak bana anlatılan şuydu: Yayıncılık zor durumda. Biz ancak çocuk kitapları basabiliyoruz şu anda ve onları da ucuza satıyoruz. Çünkü insanlar okumuyorlar. Ben de bunun üzerine ----

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Bir çocuk kitabı yazmaya karar verdim.
- B) Bir roman daha yazdım.
- C) Başarısız bulunan eserimdeki hataları tespit etmeye çalıştım.
- D) Yayıncılığın zorluklarının geçici süreli olduğunu anladım.
- E) Birçok yazarın birikimden yararlandım.

4. İyi olmak, iyi anılmak her insanın hoşlanacağı özellikler arasındadır. İyi niyetini göstermek ve iyi bir insan olmak için çabalar, iyilikler yapmaya çalışır insan. Ancak yaptığı iyilikleri sağda solda anlatıp ne kadar iyi bir insan olduğunu gösterme yarışına girenlerin yaptıkları iyilik de iyilikten sayılmaz. Çünkü sağ elle yapılan iyilikten sol elin haberdar olmaması lazımdır. Atalarımız, iyiliğin gizli ve karşılıklı beklemeden yapılmasını ve yapıldıktan sonra da unutulması gerektiğini ne güzel anlatmışlar: ----

Bu parçanın sonuna aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilebilir?

- A) Acemi marangozun talaşı tahtasından çok olur.
- B) İyilik et, denize at; balık bilmezse Halik bilir.
- C) Ay ışığında ceviz silkilmez.
- D) Acar tazı çullu da belli olur, çulsuz da.
- E) Baş yarılır bork içinde, kol kırılır yen içinde.

5. Kimi tek başına bir arabayı kaldırıyor, kimi dev kütükleri yuvarlıyor, kimi halatlarla bağlanmış bir uçağı çekebiliyor. Bu olağanüstü güç gösterileri, bir aksiyon filminin sahnelerinden alınma değil. ----. Ortak noktaları, fiziksel olarak çok güçlü olmaları ve inanılmaz rekorlara imza atmaları. İri cüsseleriyle hemen dikkat çeken bu adamların hepsi, güçlerini "Dünyanın En Güçlü Adamı" yarışmasında bir şova dönüştürmüş. Onlar için dev ağırlıkları kaldırmak, bir tramvayı tek başına çekmek başlı başına bir eğlence.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İzleyenleri hayrete düşüren bu güç denemelerini gerçekleştirenlerin hepsi birer insan
- B) Kimisi bu yapıların imkânsız olduğunu ancak hıleyle gerçek gibi gösterilebileceğini iddia ediyor
- C) Hâlbuki buna benzer filmlerin ne tür çabalar, ne büyük emekler harcanarak çekildiğini herkes bilir
- D) Rekor kıranlar büyük ödüllerle onurlandırılmıyor ama kırdıkları rekorun sağladığı saygınlık onlara fazlasıyla yetiyor
- E) Bu türden güç gösterilerini izlemek pek çok kişiye zevk veriyor

6. Sunucu:

(I) ---- ?

Doktor:

Coronavirüsün alfacoronavirüs, betacoronavirüs, gammacoronavirüs ve deltacoronavirüs olmak üzere dört farklı cinsi var. Alfa ve beta coronavirüs insanları enfekte edebilirken gama ve delta coronavirüs sadece hayvanları enfekte edebiliyor. İnsan Corona virüsleri ilk olarak 1960'ların ortasında tespit edilmiştir. 2020'ye kadar sadece Suudi Arabistan, Katar ve Ürdün'de görülen virüs 3 kişinin ölümüne neden olmuştur. Corona virüsler, çoğu insanın hayatının bir anında karşılaştığı virüslerdir. İnsan corona virüsleri genellikle hafif ve orta şiddette üst solunum yolu hastalıklarına neden olur.

Sunucu:

(II) ---- ?

Doktor:

Coronavirüsle mücadele için kişisel hijyen ve el yıkaması çok önemli. Normal sabunla 20 saniye yıkama yeterli. Tek kullanımlık mendiller tercih edilmeli. Gripli olanlar mutlaka maske kullanmalı. Kalabalık, yoğun ortamlara mümkün mertebe girmeyin. Bulduğunuz ortamı sık sık havalandırın. Öksürme ve hapşırma gibi solunum yolu rahatsızlığı belirtileri gösteren kişilerle yakın temastan kaçınmalıyız. Dünya Sağlık Örgütü, riskli bölgelere seyahat eden herkesin, çiftlikler, pazarlar, ahırlar ve hayvanların bulunduğu diğer yerleri ziyaret ederken genel hijyen kurallarına uymalarını, hayvanlarla temas öncesi ve sonrası düzenli olarak ellerini yıkamalarını, hasta hayvanlarla temastan kaçınmalarını, çiğ ya da iyi pişmemiş hayvan ürünlerini tüketmemeleri konusunda uyarmaktadır.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) (I) Hangi hastalıklar coronavirüsle benzerlik gösterir?
(II) Coronavirüs tedavisi nasıl yapılır?
- B) (I) İnsanlardan hayvanlara bulaşan bir hastalık var mıdır?
(II) Coronavirüs hangi durumlarda ölümcül hale gelir?
- C) (I) Coronavirüs nedir?
(II) Coronavirüsten korunmak için nelere dikkat edilmelidir?
- D) (I) Hayvanların taşıdığı mikroplar insanlara geçtiğinde tedavi mümkün müdür?
(II) Bazı önlemlerle bulaşıcı hastalıkların önüne geçilebilir mi?
- E) (I) Coronavirüs belirtileri nelerdir?
(II) Dünyada coronavirüs görülme sıklığı nedir?

7. Tarih, belgeler ışığında şahitlik ilmi olarak tanımlanır. Başka bir deyişle tarihçi çoğunlukla bizzat görüp yaşamadığı olayları, dönemin belgelerine dayanarak sonraki nesillere anlatır. Ancak tarihin farklı dönemlerinde görülmüştür ki siyasi iktidarlar, kimi belgeleri büyük bir dikkatle tarihçilerin ---- kimselerini de özenle onların geçeceğini bildikleri ---- koyarlar.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) önüne koyarken - basamakların sonuna
- B) kolayca alabilecekleri - yerlerden kaçırırlar
- C) kopyalayabileceği alanlara atarken - erişilmez bölgelere
- D) ulaşamayacağı yerlere kaldırırken - yolların üstüne
- E) gözlemleyemeyeceği raflara koyarken - alanlardan uzaklara

PARAGRAFİN KONUSU

1. Yüzyıllar önce Arşimet şöyle demiş: “Bana güçlü bir kaldıraçla güçlü bir dayanma noktası verin, dünyayı yerinden oynatayım.” Arşimet’in bu sözünü ünlü İngiliz yazar Joseph Conrad, sözcükler için kullanmış: “Bana sözcükleri yerli yerinde, güzel ve etkili bir biçimde kullanma gücü verin, dünyayı yerinden oynatayım!”

Bu parçaya konulabilecek en uygun başlık, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil ve insan
B) Etkili ve güzel anlatımın gücü
C) Sözün iletişimdeki önemi
D) Bilimin önemi
E) Bilimin sanata etkisi

2. Geçtiğim yol üzerinde ayva bahçeleri gördüm. Köylüler ayva topluyorlardı, arabadan inip onları seyre daldım. Renkler olağanüstü güzellikteydi, aklım kaldı. “Acaba bir tane alsam ayıp mı olur?” endişesiyle yaklaşım sordum. Tuhaf tuhaf yüzüme baktılar, “Bahçe senin, hemşehrim.” dediler. Onlarla biraz sohbet ettim. Vedalaşırken hepsi işi gücü bıraktı; el arabaları, torbaları, kucakları ayva dolu, otomobile geldiler; bagaj ağzına kadar doldu. En yaşlı teyze, “Bak, buradan geçersen bu bahçeye gir, istediğin kadar ye, arabanı da doldur öyle git yoksa hakkımı helal etmem!” dedi.

Bu parçada sözü edilen köylüler, aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Utangaç – alçak gönüllü
B) Alıngan – hoşgörülü
C) Uysal – kederli
D) Bezgin – değerbilir
E) İçten – konuksever

3. • New England Tıp Dergisi’nde yayınlanan araştırmada, 2030’a kadar Amerikalıların yüzde 48,9’unun obez kategorisinde değerlendirileceği öne sürüldü. Çoğu güney ve orta kesimler olmak üzere, Amerika’daki 50 eyaletten 29’unda obez nüfusunun baskın olacağı kaydedilen araştırmada, her eyalette ise obez nüfusun en az yüzde 35 olacağı öngörüsünde bulunuldu. Çalışmada, şekerli gıdalar ile ucuz sağlıksız yiyeceklerin obezitede en büyük faktör olduğu vurgulanırken özellikle kadınlar, siyahiler ve düşük gelirli olanlar daha fazla risk altında olduğu vurgulandı.
- Amerika toplumunda obezliğin yakın bir zamanda büyük oranda artacağı bilgisi değişik ticari sektörleri de harekete geçirdi. Bazı ilaç firmaları obeziteyle ilgili ilaç stoklarını arttırdı. Bunun yanında spor salonları obezliği bir kader olmaktan çıkartma sloganıyla potansiyel obez adaylarını ticari bir kazanç enstrümanına dönüştürme çalışmalarını başlattı. Devletin ilgili kurumları da bütçelerinin bir kısmını muhtemel obez artışı senaryosuna göre ayarlamaya başladı.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.
B) Aynı konuyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
C) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
D) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
E) Edebi bir üslupla bilimsel bir konuyu anlatmaktadırlar.

4. O, alt sınıfın, sokağın dilini, duygusunu yansıtmada öylesine içten ve içeriden biridir ki hem okuruna kendini sevdirmiş hem de ardından gelen yazar kuşağına öncülük yapmıştır. Onun romanlarında kişiler, duygusal ve toplumsal durumlarını konuşarak ortaya koyarlar. Diyaloglarındaki doğallık; anlatıma canlılık ve sürükleyicilik kazandırır.

Böyle tanıtılan bir romancıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Eleştirileri hoşgörülle karşıladığı
B) Belirli konuların dışına çıkmadığı
C) Söyleminin gerçekçi bir nitelik taşıdığı
D) Geleneksel bir tutum sürdürdüğü
E) Farklı okur kesimlerine seslendiği

5. • Pek çok kavramı toparlarken dağıtıyoruz ister istemez. Ama aşk konusunda bu tür tanımlara kalkışınca işler daha bir sarpa sarıyor. Öyle ki “günümüzde aşk” deyince gülmek geliyor içimizden. Neden? Galiba yıllar yılı “tek tip” bir aşk düşündüğümüzden. Aşkın mekânını, zamanını, onu yaşayanların sınıfsal özelliklerini hesaba katmadan “aşk”ı yücelttiğimizden.
- Aşk geçici bir deliliktir, volkan gibi patlar ve soğur. Soğuduğu zaman, bir karar vermek zorundasınız. Ayrılığı akıl almaz bulacak şekilde kökenlerinizin ona bağlı olup olmadığına karar vermek zorundasınız. Çünkü aşk budur. Aşk soluksuzluk değildir, aşk bir heyecan değildir, aşk sonsuz tutkular adına verilen yeminlerin resmi ilanı değildir.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

6. Şiddete karşı sessiz kalmak bir çözüm üretmez. Şiddet uygulayanlara karşı mutlaka dik durabilmeliyiz. Kullandığımız dili farklı kılarak tepkimizi koyabilmeliyiz. Şiddet uygulayanlara karşı aktif olarak direnmeli ve bunu bireysel çabalarla sınırlı tutmak yerine kolektif bir bilinç oluşturmaya çalışmalıyız. Şiddete göz yumduğumuz taktirde onu meşru görmüş ve çoğaltmış oluruz. Çocuklarımızın birbirlerine karşı incitici sözler kullanmasına engel olmayı, etrafımızdaki insanların bizlere veya birbirlerine her şekliyle şiddet uygulamalarına engel olmalı ve bunlara bilinçli bir şekilde karşı koymayı görev bilmeliyiz. Şefkati çoğaltmalıyız ki şiddeti yok edebilelim.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Olumsuz bir durumun nasıl ortadan kaldırılacağı söylenmiştir.
B) Bir olayın sonuçları önem sırasına konulmuştur.
C) Bir durumla ilgili nesnel açıklamalar yapılmıştır.
D) Şiddetin her zaman zararlı olmayabileceği vurgulanmıştır.
E) Toplumlardaki farklı şiddet anlayışları ele alınmıştır.

7. Kültürel yaratıcılık ve üretkenlik toplumla birey arasındaki ilişkinin sağlıklı işleyişine bağlıdır. Adına toplumsallaşma denen bu ilişkinin birey ve toplum dengisini gözetmesi beklenir. Doğal olan da budur. Çünkü toplum ve birey ilişkisi kaçınılmaz bir gerçeği vurgulamaktadır. Bu ilişkide birinden diğerine sürekli aktarılan, değerinin ise kendine yöneltileni doğal bir alışkanlığa dönüştürdüğü bir yaşama biçimi ortaya çıkmaktadır.

Bu parçaya en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Birey ve Toplum
B) Kültürel Yaratıcılık
C) Toplum Sorunları
D) Birey Olmak
E) Toplum Bilinci

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Son yılların popüler konularından biri de küresel ısınma. Bu konudaki görüşler ikiye ayrılıyor. Sorunun önemli olduğunu düşünenler de var, abartıldığını düşünenler de. Bu görüşleri yansıtan pek çok kitap var piyasada. Elimizdeki bu kitabı benzerlerinden farklı kılan, yazarın küresel ısınma tehdidinin abartıldığını okuyucuya göstermek için kitaba birtakım açıklayıcı dipnotlar ve grafikler eklemiş olması. Kitabın yazarı bu konudaki görüşünü şöyle açıklamış: “Bugünkü ısınma eğiliminin doğal bir olay olup olmadığı, ne kadarının insan kaynaklı olduğu, sonraki yüzyılda ne kadar ısınma görüleceği bilinmiyor.”

Bu parçada sözü edilen kitabın, benzerlerinde bulunmayan özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savunulan tezlerin ek bilgi ve görsel malzemelerle desteklenmesi
 B) Sorunun çözümüne ilişkin önerilere yer verilmiş olması
 C) Konuyla ilgili en yeni bilgileri içermesi
 D) Olayların, yaşamın doğal sonucu olduğunun savunulması
 E) Yeni ortaya çıkan bazı bilgilerden yola çıkılarak bir sonuca ulaşılması

2. Edebiyat eserlerine verilen ödüller beni biraz korkutur. Jüri üyeleri gerçekten eseri mi oyluyorlar yoksa kendi biricik üstün zevklerini mi? Bazen pek emin olamıyorum.

Bu sözleri söyleyen bir kişinin korkusunun temel nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Ödül kazanmış bir yazardan beklenenin, ötekilerden farklı olması
 B) Oylama sırasında kullanılan ölçütlerin nesnel olmaması
 C) Yarışan eserlerin sanatsal değerleri bakımından belli bir düzeyde olmaması
 D) Yazarların ödül kazanmak uğruna düşüncelerinden ödün vermesi
 E) Jüride bulunan kişilerin edebiyat konusunda yeterli birikime sahip olmaması

3. I. E-kitapla basılı kitabı karşılaştırmak çok doğru bir şey değil. E-kitabın kullanılmasının basılı kitabı ortadan kaldıracak zannetmiyorum. Çünkü Türkiye’de insanların kitapla gerçekten tanışmış olduğunu düşünmüyorum ben aslında. Bu nedenle basılı kitap mı, e-kitap mı tartışmasını yapmayı gereksiz buluyorum.
- II. E-kitaba olan ilginin artması için zamana ihtiyaç var. Bu konuda daha kapsamlı bir e-kitap çalışması yapılması gerektiğine inanıyorum. Yayıncılar yaptıkları işi daha ciddiye almak zorunda kalacaklar bence.
- III. Aslında e-kitabın gözle görülür bir pazar payı yok ve uzun bir süre de olmayacak gibi görünüyor. Çünkü öncelikle e-kitabın okunmasını sağlayacak araçların kullanımının ülkemizde yaygınlaşması gerekir.
- IV. Kâğıt ve mürekkep kokusunu çok seviyorum ama e-kitaba da karşı değilim. Bir yazar olarak kitaplarımın e-kitap olarak yayımlanmasına da olumlu bakıyorum.
- V. Özellikle ülkemizde e-kitabın, basılı kitapların geleceğini tehdit ettiğini hiç sanmıyorum. Bir yılda yayımlanan binlerce kitabın ancak birkaç yüz tanesinin satıldığı ülkemizde e-kitap, basılı kitabın ne varlığını tehdit edebilir ne de şimdiki satış miktarını düşürebilir.

E-kitapla ilgili yukarıdaki numaralanmış paragraflardan hangileri benzer düşünceler içermektedir?

- A) I. ve III.   B) I. ve V.   C) II. ve IV.
 D) III. ve V.   E) IV. ve V.

4. Katıldığım bir toplantıda birçok şair, yazdığı şiirleri okudu. Kimi monoton bir sesle, acemice; kimi de belirli bir ustalikle, tiyatro sanatının olanaklarını kullanarak okudu şiirlerini. En çok da onlar alkışlandı. Hele birisi şiirini öylesine coşkulu okudu ki salon, uzun alkışlarla, bravo sesleriyle sarsıldı. İnsan, duygusallığın işe karıştığı bu gibi durumlarda, alkışlanan tiyatro muydu yoksa şiir miydi, diye sormaktan kendini alamıyor.

Bu parçaya göre şiir okumayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Doğal bir ses tonuyla okumanın anlamayı kolaylaştırdığı
B) Okunduğu ortamın dinleyenleri etkilemede önemli olduğu
C) Güzel okuma ölçütlerinin önceden belirlenmesi gerektiği
D) Duyguları etkileyecek şekilde okumanın kimi zaman şiirin önüne geçtiği
E) Herkesin şiirden aldığı hazzın farklı olduğu

5. Konuşmak kadar susmak da insana özgüdür. Günlük yaşamda, susmaya farklı anlamlar yüklenmiştir. Herhangi bir duruma ses çıkarmama, söyleyecek sözün belki de beklentinin olmaması biçiminde değerlendirilir. Sosyal yaşamımızda da susmanın önemini vurgulayan düşünce ve davranışlarla çok karşılaşırız. Geleneklerimizi gözden geçirdiğimizde her koşulda susmadan yana bir tavır olduğunu görürüz. Oysa yeri geldiğinde konuşmak ve suskunluğu yenmek için eğitimin ve çok yönlü bilgilenmenin yanında duyarlılığın artırılması da önem taşır.

Bu parçada suskunluğun nedenleri arasında,

- I. geleneksel olarak benimsenmiş olması,
II. kalıplaşmış bakış açılarına bir karşı çıkışı olması,
III. tepkisizliğin takdir edilmemesi,
IV. konuşulan konu ile ilgili fikrin olmaması

durumlarından hangilerinin rol oynadığından sözü edilmektedir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) I ve IV
D) II ve III   E) II ve IV

6. Avını yiyen timsahın vicdan azabı çektiği için gözyaşı döktüğü iddiası bir şehir efsanesidir. Bu efsaneyi Orta Çağ'da yaşamış bir ansiklopedi yazarı üretmiş ve "Bir timsah su kenarında öldürdüğü bir adamın üzerine gözyaşını döker ve onu hemen yutar." diye yazmış. Oysa timsahın gözyaşları, gözünün korneasını kayganlaştırıp bir tür göz kapağı görevi gören saydam zarın kornea üzerinde kolayca hareket etmesine yarar. Bu yüzden belki de gözyaşı denmesi bile yanlış. Yani timsahın gözyaşlarının duygusal bir nedeni yok. Ama yine de yaygın anlamı nedeniyle "timsah gözyaşları" hoş bir metaforur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Bilimin öncelikli görevinin, toplumu doğru bilgiye ulaştırmak olduğuna
B) Bilim alanında doğrulanmayı bekleyen pek çok bilgi bulunduğu
C) Yanlışlığı bilimsel olarak ispatlanan bilgilerin kolayca terk edildiğine
D) Yerleşik bazı bilgilerin bilimsel dayanaktan yoksun olabileceğine
E) Kökeni uzun bir geçmişe dayanan sözlerin günümüz koşullarına uyarlanması gerektiğine

7. Aslında mutluluk bütünüyle kişiye özgü bir kavram. Kimi çok çalışarak kimi ailesi ve çocukları için fedakârlık yaparak kimi insanlık için, kimi de kendisi için çalışarak mutlu olur. Ama hem anlamlı bir hayat sürüp hem de zevk aldığımız şeyleri yaparak mutlu olmak mümkün. Bir denge kurabilmeli insan bu ikisi arasında.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayattan çok şey bekleyenler mutsuz olur.
B) Mutlu insan, önemsiz ayrıntılarla kendini yıpratmayan kişidir.
C) Hayata değer katabilmek, her şeyin yolunda gitmesine bağlıdır.
D) Mutlu olmak, kendini ve başkalarını düşünerek bir şeyler yapmayı içeren bir bütündür.
E) Mutluluk henüz tanımı yapılamamış, son derece karmaşık bir kavramdır.

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Dergilerde yayımlanan şiirlerin büyük bir çoğunluğunun düzeysizliği edebiyat çevrelerince bilinen bir gerçek. Bir de pek çok kişinin iki üç dize yazıp şiir diye bilgisayar aracılığıyla birilerine göndermesi bu düzeysizliği yaygınlaştırıyor. Şiir, dilin ve düşüncenin yarattığı anlam güzelliği, insanın yaşam karşısındaki duruşunun fotoğrafı, özgün bir mimarlık ürünü, etki gücünü kendi içinde büyütüp güçlendiren bir kompozisyon, bütünselliği olan bir yapıdır. Bu yapıyı göz ardı edip onun tek bir taşıyı sanat diye sunmanın ne yararı olabilir!

Bu parçada şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kolay oluşturulan bir ürün olarak değerlendirildiği
B) Teknolojik olanaklar kullanılarak geliştirildiği
C) Şairine bağlı olarak farklı nitelikler taşıdığı
D) Değerlendirecek kişilerin bu konuda yetkin olması gerektiği
E) Şiir yayıncılığının biçim değiştirdiği

2. Hayatımızın büyük bir bölümü para biriktirmek ya da birtakım şeyler satın alabilmek için çalışmakla geçiyor. Sonra, sahip olduğumuz bu şeyleri "miras" olarak çocuklarımıza bırakıyoruz. Hatta bazen amaç da bu oluyor: Çocuklarına bir şeyler bırakabilmek. Hâlbuki bu konuda biraz bencil olmak da gerekli. Tabii ki çocuklarımızı düşünmeyelim demiyorum. Ama onlar zaten kendi gelecekları için çalışacaklardır. Hayatımızı tümüyle onlara adamamıza gerek yok ki! Biraz da kendi zevklerimiz, özllemlerimiz için çaba harcamalıyız. Vakit varken gezip tozmalıyız mesela, içimizden gelen bazı istekleri yerine getirmek için kendimize fırsat tanımalıyız, hayattan hoşnut olabilmek için...

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi eleştirilmektedir?

- A) Günümüzde büyüklerden çok şey beklenmesi
B) Çocuklara gereğinden fazla zaman ayrılması
C) İnsanların iş yaşamında mutsuz olması
D) Kendi hayatını yaşamamanın ihmal edilmesi
E) İnsanların umutlarını yitirmesi

3. Çocukları, gençleri düş kurmaktan vazgeçirip yalnızca yaşanılan dünyanın gerçekleriyle sınırlamaya çalışmak yanlıştır. Çocuklar, gençler gerçeklere gözlemlerini kapatsın demiyorum; ancak düş güçlerini kullanmazlarsa düş kurmaya alışmazlarsa gerçeği de, doğruları da sezemezler, göremezler. Hayalden, düş gücünden yoksun bir us, işlevsiz kalır.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) Düş kurmak, insanı dış dünyadan uzaklaştırır.
B) Dış dünyayla düş dünyası sürekli bir çatışma hâlinindedir.
C) Duyguları devindiren yapıtlar insanın gerçeklerden bir süre uzaklaşmasını sağlar.
D) Düş dünyasının zenginleştirilmesi doğrulara ulaşmayı kolaylaştırır.
E) Yaşananlardan uzaklaşmak kişileri geçici olarak rahatlatır.

4. Toplumu bu kadar etkileyen, yapıtları bu kadar çok okunan bir yazarın, yalnızca melodram yazarı olarak anılması haksızlık. Yazdıklarıyla muhakkak bir şeye dokunmuş. Ama yine de edebiyat dünyası onu küçümsemiş. Niçin? Yazdıklarını edebî bulmadıklarından. İddiaları bu. Oysa bugün onun romanlarını okuduğumuzda onların, "anlatım sanatı" dediğimiz "tahkiye" bakımından çok başarılı yapıtlar olduğunu görürüz; Türkçeyi çok doğru kullandığını da... Ama onun, o zamanlar çok yaygın bir hastalık olan veremi ya da aşkı işleyerek okurları oyaladığı, vakit geçirmek için okunduğu söylenegelmış, bu nedenle de küçümsenmiştir.

Bu parçada anlatılanlardan aşağıdakilerin hangisine varılabilir?

- A) Tanınmış kimi yazarların yapıtları, okura ulaştırılmadığı için unutulmuştur.
B) Dili doğru kullanmak, yazarların zaman içinde ulaşabildikleri bir başarıdır.
C) Önemli ve nitelikli konuları ele alan yapıtların sanat değeri taşıdığı kabul edilir.
D) Kendinden beklenmeyecek kadar kısa bir sürede okurlarca tanınan sanatçılar vardır.
E) Sanatçılar tarafından çokça işlenmiş konuları farklı bir bakışla yansıtmak gerekir.

5. Zinkeisen'in *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi* adlı yapıtını Hammer'inkinden farklı olarak orijinal ve değerli kılan nokta, ele aldığı olayların geçtiği dönemle aynı çağda oluşturulmuş Batı kaynaklarını, ayrıntılarına inerek kullanmasıdır. Bu kaynaklar arasında, çeşitli belge koleksiyonları ve çağdaş kronikler vardır. Çok sayıda kaynağa dayandığı için yapıt bugüne kadar değerini korumuştur. Özellikle şimdiye kadar hiçbir Türk tarihçisinin yabancı kaynakları bu ölçüde kullanmadığı göz önüne alınırsa eserin Türkçe çevirisi, tarihi konu alan edebiyatımız için büyük kazançtır.

Bu parçaya göre Zinkeisen'in eserini Hammer'inkinden ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Daha önce yayımlanmamış kaynakların dünya-ya tanıtılmış olması
- B) Anlatılanların o döneme ait belgelerden alınan bilgilerle desteklenmiş olması
- C) Akla gelen bütün soruların cevaplarını içermesi
- D) Olayların kronolojik olarak neden ve sonuçlarıyla ele alınması
- E) Türkçeye daha sonra çevrilebilmiş olması

6. "Uzununa roman, kısasına öykü denir.", "Öykü romana göre...", "Şiirle karşılaştırıldığında öykü..." sözlerinin ötesinde, türün satır sayısı, mezurayla ölçülmeyeceği görüşünü benimseyen, öykünün sadece başka bir edebiyat türüyle karşılaştırıldığında tanımlanabileceği yolundaki yorumlardan farklı görüşlere yer veren bir inceleme kitabı bu. Edebiyatın usta kalemelerinin öykü türü üzerine yazdıklarından oluşuyor. Yazarlar türe farklı bakış açılarıyla yaklaşarak farklı sorular soruyorlar. Bunların bir bölümünü kendileri cevaplıyor, bir bölümünün cevabını bulmayı ise okura bırakıyorlar.

Bu parçada öyküyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine bir karşı çıkış söz konusudur?

- A) Kendine özgü özellikleri olan başlı başına bir tür olduğunun göz ardı edilmesine
- B) Edebiyatın gündeminde fazla yer alamayan bir tür oluşuna
- C) Özellikleriyle ilgili belirsizliklerin sanatçıları bu türden uzaklaştırmasına
- D) Okurların beklentilerinin, türün mevcut durumunun çok üstünde oluşuna
- E) Sanatçıların başka türler kadar ilgi görmeyeceğini düşünmelerine

7. İlköğretimde hayat bilgisi derslerinde ağaçların ve kayaların üzerinde yetişen kara yosunlarının her zaman kuzeyi göstereceği öğretilir. Ancak çok nemli bir bölgeye gittiğinizde kara yosunlarını hemen her yönde görebilirsiniz. Çünkü kara yosunları yaşamak için nemli havaya ve gölgelik alanlara ihtiyaç duyar. Bu iki şart oluştuğunda o bölgede kara yosunları kolayca yetişir. Kuzey yarım kürede yer alan ülkelerde kuzeye bakan yamaçlar her zaman daha az ışık alır ve bu nedenle daha serin olur. Ancak bazı bölgelerde yamaçların kuzeybatıya, bazı bölgelerde de kuzeydoğuya bakan tarafları daha nemlidir. Bu da bölgede nem getiren rüzgârların hangi yönden estiğine bağlıdır. Örneğin nem getiren rüzgârlar batıdan esiyorsa kuzeybatı yönü daha nemli olur ve bu yönde daha çok kara yosunu bulunur. Bu nedenle kara yosunları bize gerçek kuzeyi göstermeyebilir.

Bu parçaya göre,

- I. kara yosunlarının nemli ve gölgelik her alanda yaşayabilmesi,
- II. kuzey yarım kürede kuzeye bakan yamaçların daha serin olması,
- III. nem getiren rüzgârların farklı yönlerden esmesi

etkenlerinden hangileri kara yosunlarının her zaman kuzeyi göstermemesinin nedenidir?

- A) Yalnız I
- B) II ve III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Kimi eleştirmenler, anlamadıkları her şeyi eleştiriyorlar. Bir şiirde, bir denemede ya da bir romanda karşılaştıkları sözcük onlara yabancıysa sanki eski zamanlardan kaçıp gelmiş bir yaratığı işaret eder gibi onu parmakla gösteriyorlar. Bilinmeyenin çekiciliğinden haberleri yok, bilmediklerini öğrenmek gibi bir kaygıları da...

Bu sözleri söyleyen kişi, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Yazarların anlamsız kelimeler kullanmalarından
- B) Türe özgü bir dil kullanılmamasından
- C) Eleştirmenlerin kendilerini geliştirmemelerinden
- D) Yeni sözcük türetilmesinden
- E) Sözcüklerin anlamının genişlemesinden

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Jaws filmi seyreden birçok kişi köpek balıklarının bazı plajlardaki insanlara saldırarak ekmeğini çıkararak (!) bir canlı türü olduğu kanısına kapılabilir. Aslında gerçek öyle değil. Çok az sayıda köpek balığı türünde saldırgan eğilimler gözleniyor. Hatta, Türkiye'de "kumsal köpek balığı" adı verilen ürkek bir alt tür dahi var. Bunlar her yıl Marmaris yakınlarında bulunan, dünyadaki ikinci üreme bölgeleri olan Boncuk Koyu'nu mesken tutuyor. Kumsal köpek balığı her yıl Mayıs ayında binlerce kilometre yüzüp Boncuk Koyu'na ulaşıyor, burada yavruluyor. Bu koyu, köpek balığı için ilginç kılan etmenlerden biri burada bir gölcüğün olması. Gölcüğün tatlı suyunun denizle kucaklaştığı yer, kumsal köpek balıklarının yavrulaması için çok uygun bir ortam sağlıyor. Bu nedenle bunlar, çiftleşmek için 3-5 m derinlikteki sığ ve kumluk bölgeyi seçiyor. Koyun 75-100 m açığındaki kayalıklarda yaşadığı sanılan bu canlılar, genellikle 30-50 m derinlikte bulunmakla birlikte sabahın çok erken saatlerinde gruplar hâlinde sığ kumluk alanlarda da görülüyorlar.

Bu parçada kumsal köpek balıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin nedenine değinilmiştir?

- A) İnsanlarca öteki köpek balıkları kadar tanınmalarının
B) Kayalık bölgelerde daha fazla görülmelerinin
C) Saldırmayan bir tür olmalarının
D) Yavrulamak için Boncuk Koyu'nu tercih etmelerinin
E) Alt tür olarak kabul edilmelerinin

2. Yeni turizm anlayışında zaman çok önemli. Bu yüzden her yere uçakla gitmek isteniyor. Oysa buradan, en yakın havaalanına 3-3,5 saatte ulaşıyor. Bu nedenle ilçemizde hava ulaşımı çok tercih edilmiyor.

Bu parçada, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Turizmin gelişmesini sağlayan etkenler nelerdir?
B) Turizmde hak ettiği yere gelebilmesi için ilçenizde neler yapılıyor?
C) Sizce turistler niçin hava yoluyla ulaşımına öncelik veriyor?
D) İlçeniz hangi yönden turistlerin ilgisini çekiyor?
E) İlçenizin coğrafi koşulları havaalanı yapmaya elverişli mi?

3. İlk kez MÖ 6500'lü yıllarda Anadolu topraklarında keşfedilen kurşunun, ağır metallerin en zehirlilerinden olduğu bilinmektedir. Bu metal, tarih boyunca su borusundan makyaj malzemesine ve gıdaya kadar pek çok ürünün elde edilmesinde kullanılmıştır. Kurşun, yıpratıcı ve hatta öldürücü etkisiyle tarihin akışını bile etkilemiştir. Kolay bulunup işlenebilen bir metal olmakla birlikte eski çağda yüksek sınıf tarafından kullanıldığından, kurşunun öncelikli kurbanları saraylılar olmuştur. Halk tabakaları ise bu metalden mahrum kaldıkları için zehrin etkisinden bir ölçüde korunmuşlardır. İlk kez Yunan Botanikçi Nicander, kurşun zehirlenmesinin karın ağrısı ve felce yol açtığını ortaya koymuştur. Yunan Doktor Dioscorides de metalin akli dengeyi bozduğunu belirlemiştir. Romalılar da kurşunun insanı delirtcek ya da öldürecek nitelikte olduğunu bilmelerine karşın azar azar kullanıldığı takdirde zararlı etkisinin azalacağına inanırlardı. Ancak şunun farkında değillerdi: Her gün vücuda belli miktarda alınması, akut yani çabuk ilerleyen zehirlenmenin korkunç etkilerini ortaya çıkarmaz ancak kronik yani süregelen, iyileşmeyen zehirlenmeye yol açar. Kronik zehirlenme ise böbrek hastalıklarına, hipertansiyona, kısırlığa ve gut hastalığına neden olur.

Bu parçaya göre tarihte kurşun zehirlenmesinin yüksek tabaka arasında yaygın olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın, kurşunun nerelerde kullanıldığını bilmemesi
B) Kurşunu kullanma olanağına soyluların sahip olması
C) Kurşunun, zenginliğin simgesi hâline gelmesi
D) Halk arasında zararlarından endişe duyulması
E) Kurşunu işlemeyi yalnızca soyluların bilmesi

4. Sanatla ilgili metinleri inceleyen kişilerin dizgini elden bırakmaması, hele şapkadaki tavşan çıkarması en temel prensiplerdendir.

Bu cümleye göre sanatsal metin incelemelerinde yapılması beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yorumda aşırıya kaçmama
B) Farklı kaynaklardan yararlanma
C) Sözcükleri, ilk anlamlarıyla kullanma
D) Özgünlükten ödün vermeme
E) Ayrıntılara gereğinden fazla yer vermeme

5. Küçük yaşlarda geçirdiği bir kaza sonucu bir gözünü kaybeden ve o zamandan beri göz bandı kullanan bir film yapımcısının bir süre önce protez göz takmaya karar vermesiyle yepyeni bir fikir ortaya çıktı. Sadece estetik amaçla kullanılan protez göz yerine, video kaydı yapabilen daha da küçük boyutlu dijital bir göz takan film yapımcısı, bir kamera, batarya ve kablosuz vericiden oluşan bu kameralı protez gözle elde ettiği görüntüleri video oynatıcılara gönderebiliyor.

Bu parçada bahsedilen yeni fikrin ortaya çıkmasında

- I. gereksinimler,
- II. estetik kaygılar,
- III. mesleki yatkınlık

etkenlerinden hangilerinin etkili olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

6. Neredeyse hiçbir doğal sınırın olmadığı uçsuz bucaksız bir coğrafyadır Mezopotamya. Bu yönüyle ne Mısır gibi geçilemez çölün korumasına ne Hindistan gibi aşılamaz dağların güvencesine ne de Ege gibi çetrefilli bir dünyanın özerkliğine sahiptir. Tam da bu yüzden bu coğrafyada kurulan onca devlet ortalama bir Mısır Firavunu kadar dahi hayatta kalamadı. Ve yine bu yüzden, bu coğrafyada kurulan bütün devletlerin en hayati refleksi, yıkılmamanın yollarını aramak oldu. Bu kaçınılmaz sona şaşırtıcı bir süre direnebilen tek bir istisnadan söz edilebilir: Asur.

Bu parçadan, Mezopotamya'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Bölge devletlerinin yaşadığı sıkıntılar, arazinin engebeli olmasıyla ilişkilidir.
- B) Bölgede kurulan kimi devletlerin uzun ömürlü olmasının sırrı, komşularıyla iyi geçinmesidir.
- C) Bölge, burada kurulan devletlerin sayısının çokluğu bakımından sıra dışıdır.
- D) Bölge, ekonomik gelişmişliğini ticaret yolları üzerinde bulunmasına borçludur.
- E) Bölgede kurulan devletler, farklı kültürlerden beslenmişlerdir.

7. Tarihi ezber konusu saymanın sakıncalarından biri, düşünme eylemi aracılığıyla bugünü de sorgulamayı sağlayabilecek olayların sıradan kalıplara indirgenmesi olasılığıdır. Eskiden olanları yalnızca bir zamanlar olup bittikleri için önemli saymanın, neden-sonuç ilişkisi temeline oturmuş modern tarihçilik anlayışında hiçbir yeri yoktur.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih öğretiminde ezberciliğe gidilmesi, tarihten olayların anlaşılmasını güçleştirir.
- B) Tarih araştırmalarının gitgide içine giren öznellik, bu bilimi nesnellikten uzaklaştırmaktadır.
- C) Olayları birbiriyle olan ilişkisine göre değerlendirme ve bu yolla kavramlaştırma yoluna gitme, sağlam bir düşünce zemini oluşturmayı sağlar.
- D) Günümüzde tarihçiler, geçmişte olup bitenlere daha objektif bir gözle bakabilmektedir.
- E) Geçmiş öğrenmek, bu yolla elde edilen bilgileri bugün için kullanmak açısından önemlidir.

8. Yerli otomobil üretimi konusunda Türk girişimcileri özendirerek bir haber var. Otomotiv dünyasında söz sahibi olmayan Hırvatistan'da 20 mühendisin ortak çalışmasıyla ortaya çıkarılan elektrikli otomobil prototipi, benzerlerinden gücü ve hızıyla ayrılıyor. 1088 beygir güce sahip bu araç 100 kilometre hıza 2,8 saniye gibi rekor sürede ulaşan bir spor otomobil. Kasası karbon fiberden yapılan aracın maksimum hızı da heyecan verici: Saatte 305 km.

Bu parçada bahsedilen haberin özendiriciliği aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) İlk kez bir elektrikli spor otomobil üretilmiş olması
- B) Geliştirilen otomobilin elektrikli araçlar içinde en hızlısı olması
- C) Gelişmenin otomotiv dünyasında adı geçmeyen bir ülkede yaşanması
- D) Aracın Türk yerli otomobili projesiyle benzerlikler taşıması
- E) Aracın yapımında yeni teknoloji ürünlerinden yararlanılması

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Bir sağlık ocağı görevlisi şu açıklamayı yapmıştır: Sağlık ocağımız bu bölgede 10 yıl önce kuruldu. Kuruluşundan bu yana, sorumlu olduğumuz bölgedeki yeni doğanları aşılamaktayız. Bugüne kadar yeni doğanların hemen hemen tümünü aşıladık. Yaptığımız aşuların % 30'u kızamık aşısı olmasına karşın bölgeimizdeki çocukların yalnızca % 8'i kızamık aşılı.

Bu parçada sağlık ocağı görevlisinin ifade ettiği oranlar arasındaki fark aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Sağlık ocağının kuruluşundan önce bölgedeki yeni doğanlara kızamık aşısı yapılmamış olması
B) Bölgede yeni doğanlara çok farklı çeşitte aşular yapılması
C) Bölge nüfusu içinde yeni doğan oranının belirsiz olması
D) Bölgedeki yeni doğan oranının diğer bölgelerdeki yeni doğan oranlarından az olması
E) Bölgede kayıt altına alınmamış birçok yeni doğan bulunması

2. Gelecekte dünya nüfusunun artmasında etkili olacak "yüksek nüfus artışlı güç bölgeleri" hiç kuşku yok ki Batı sanayi ülkeleri olmayacaktır. Çünkü bu ülkelerin büyük kısmında nüfus artışı pek görülmemektedir. Latin Amerika ülkeleri, Afrika ülkeleri, Orta Doğu ve Muson Asyası ülkeleri, "yüksek nüfus artışlı güç bölgeleri" olup doğal nüfus artış hızları yüksektir.

Bu parçaya dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Afrika ve Orta Doğu ülkeleri ekonomik yetersizlik nedeniyle yüksek nüfus artışlı bölgeleri değildir.
B) Batı sanayi ülkeleri, ekonomik gelişmişlik düzeyleri sayesinde geleceğin güç bölgeleri olabilir.
C) Batı sanayi ülkelerinde beslenme ve sağlık hizmetlerinin üst düzeyde olması, yıllık doğal nüfus artış hızını yükseltmiştir.
D) Doğal nüfus artış hızı yüksek ülkeler aynı bölgede toplanmıştır.
E) Dünyada yüksek nüfus artışlı bölgelerde yer alan ülkeler sanayi ülkeleri değildir.

3. "Benim gerçek yurdum Fransızcadır, ana dilimdir." demiş ünlü yazar Albert Camus. Yurt; insanın kendini güvende hissettiği, kimliğini ve kişiliğini koruyabildiği, kendini gerçekleştirebildiği, varlığını kanıtlayabildiği alan, yer diye tanımlanabilir. Dil, bireye toplumun bağlı olduğu en güzel yurttur. Dil; tarihtir, coğrafyadır, tüm değerlerin yaşandığı alandır. Duyarlılığımızı, düşüncelerimizi besleyen en bereketli toprak. Geçmiş, geleceği, sonsuz kucaklayan bir dünyadır dil. İnsan, yaşadığı topraklardan koparılabilir ama dilinden koparılamaz. Konuşabildiği sürece kişi, dil toprağında her şeyi yeniden oluşturabilir. Yerden göğe haklı Camus, insanın gerçek yurdu dilidir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yalnızca ana dilinde yazılmış yapıtların kalıcı olabileceği belirtilmiştir.
B) Dilin insan hayatındaki yeri ve önemi vurgulanmıştır.
C) Çeşitli diller arasında, kullanımla ilgili benzerlikler bulunduğu ortaya konmuştur.
D) Kişinin dilde yetkinliği ancak belli bir yaşa kadar kazanabileceği üzerinde durulmuştur.
E) Dili geliştirmenin pek çok yolu olduğuna değinilmiştir.

4. Yazarlık, genellikle, en yalın hâliyle kendini ifade etme gereksinimidir. Jean Paul Sartre, "Yazma Nedir?" başlıklı yazısında, kendini ifade etme konusuna "söz-zü olmak" ile "yazısı olmak" bağlamında net bir ayırım getirir: "Yazış diye bir şey vardır ortada. Birtakım şeyleri seçtiği için değil, birtakım şeyleri şu ya da bu biçimde söylemeyi seçtiği için yazar olur insan. Evet, düzyazıya değerini veren yazıştır."

Jean Paul Sartre bu sözleriyle neyin önemini vurgulamak istemiştir?

- A) Üslûbun
B) Konunun
C) Türlerin
D) Yazma sürecinin
E) Düzyazının üstünlüğünün

5. Bir yapıtta ya da yazıda bir diğerine gönderme yapılması çok sık karşımıza çıkar: parodi, pastiş, yankılanma, kinaye, doğrudan alıntılama, yapısal paralellik vb. Bunların hepsi bir yapıtın izlerini başka bir yapıta taşımak için kullanılan tekniklerdir. Kimi edebiyat eleştirmenlerine göre bütün metinler kendinden önce yazılmış metinlerin iplikleriyle dokunur. Ama tanıdık ipliklerle dokunmuş olsa da önemli olan, her defasında ortaya yeni bir kumaşın çıkıp çıkmadığıdır.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir metnin başka metinlerden etkilenmesi doğaldır ancak bu etkilenme onun özgün olmasını engellememelidir.
- B) Her metin kendinden önce yazılmış metinlerin bir özeti olarak değerlendirilebilir.
- C) Metinlerde çok yönlülüğü sağlamak için farklı işlevlerde farklı teknikler kullanılır.
- D) Edebiyat eleştirmenlerine göre yazarlar, yaşananlara farklı açılardan bakmadığı sürece ortaya yeni bir şey koyamaz.
- E) Yazarlar bir metni oluştururken özgün olmak amacıyla yola çıkarlar ama sonunda bunların hepsi birbirine benzer.

6. Bugünkü Yakut Türklerinin yaşadığı yerleri, bir dönemde harita mühendisleri incelemişler. Çekirdeği buz kütleli olan çok sayıda tepe varmış burada. Mühendisler hepsine aynı adı vermişler: Bulgunyak. Sonra haritalar Bilim Akademisinde incelenirken bu ad dikkat çekmiş. Araştırmacılar, "Neden bu tepeler aynı adı taşıyor?" diye sormuşlar haritaları çizen mühendislere. Onlar da cevaplamış, "Hangi tepenin adını sorduysak Yakut halkı hep "Bulgunyak." diye cevapladı, o yüzden..." Bir süre sonra Yakut Türkçesi-Rusça sözlüğü hazırlanırken anlaşılmalı ki Yakutçada "Bulgunyak" "Bilmiyorum." demekmiş.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Dildeki adlandırmaların türleri
- B) Dillerin geçirdiği aşamalar
- C) İletişimde dilin önemi
- D) Dil öğrenmenin zorluğu
- E) Bilim insanlarının özverisi

7. Bir yazarın samimiliğinden niçin şüphe ederiz? Hangi yazar söz konusu olursa olsun bu bana tuhaf gelir. Ben nereden bileyim? "Ben şöyleyim, ben böyleyim, şunu severim, bundan hoşlanmam..." dediğinde, biz bunu kendi düşüncelerimize, kendi beğenimize uygun bulmuyorsak hemen yargılarız, eleştiririz o yazarı. Oysa "Ben onun gibi düşünmüyorum, onun düşüncelerini doğru bulmuyorum ama böyle düşünenlerin olması da doğaldır." demek daha doğru değil midir? Bunun içindir ki ben, bana en aykırı gelen sözler karşısında bile: "Bu adam gerçekten böyle düşündüğü için böyle söylüyor, bana benzemiyor çünkü o farklı bir birey." demeyi yeğlerim.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanlar, kendi düşüncelerine uygun buldukları yapıtları okur.
- B) Yazarları değerlendirirken objektif ölçütler kullanmak gerekir.
- C) Yazarın temel görevi, okurlarının duygu ve düşüncelerine yön vermektir.
- D) Yazarlar anlatımlarına, başkalarında olmayan özellikler kattıkları sürece değerlidir.
- E) Yazardan beklenen, özgün düşünceleriyle okurların düş gücünü harekete geçirmektir.

8. Yaşam kitapların, kitaplar da yaşamın izdüşümüdür. Bundan ötürü de okuduklarımız bize bizi anlatmakta, kim olduğumuzu göstermektedir. Yaşamımızın nelerle, kimlerle, nasıl sarmalandığını ancak edebiyatın içinde kalarak öğrenebiliriz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Edebiyat eseri, gerçeklerden yola çıkmalıdır.
- B) Okumak, zor kazanılan bir alışkanlıktır.
- C) Kurmaca eser, düşlerden beslenir.
- D) Edebiyatla hayat iç içedir.
- E) Okuma, insanın düşünce dünyasını geliştirir.

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Sanatçı, içinde doğduğu, kendisinden bağımsız olarak gelişen gerçeklik karşısında nasıl bir tutum içinde olabilir ki? Bütün kurallar ve yönelimleriyle, gelenekleri ve düşünüş biçimleriyle her şeyin inceden inceleme belirlendiği ve çoğunluk tarafından kabul edildiği bir ortamda, sanatçının seçimlerinin başkalarından farklı olma ihtimali var mıdır sizce?

Bu sözleri söyleyen birinin sanatçıyla ilgili olarak vurgulamak istediği temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendi dışında gelişen bir durum karşısında nasıl bir tavır sergileyeceğinin belirsiz olduğu
B) Örf, gelenek ve düşünce tarzı belli olan bir çevrede kendini geliştirebileceği
C) Yaşadığı toplumdan etkilenmesinin doğal olduğu
D) Başarılı olmasının, toplumsal kuralların işlediği bir ortamda bulunmasına bağlı olduğu
E) Yalnızca, yetişmesinde etkili olan şartların bulunduğu ortamlarda nitelikli ürünler ortaya koyabileceği

2. Kızıl gezegen Mars uzunca süredir popüler gök bilimi gündeminde önemli bir yer tutuyor. Bunda Mars araştırmalarına yönelik çok sayıda projenin ve bu projeleri tanıtmaya etkinliklerinin kuşkusuz büyük payı var. Ancak bunların da ötesinde Mars artık insanlık için Dünya dışında kurulabilecek bir yaşama dair hayallerin sembolü hâline gelmiş durumda. Bu yüzden de bu gezegenle ilgili bilimsel çalışmaların bir kısmı insanlığın orada yaşam hayalini daha da zenginleştirmeğe benziyor. Günün birinde Mars'ta bir araştırma istasyonu kurulursa o şartlarda nasıl yaşanıp araştırma yapılabileceğini deneme amacı taşıyan Mars Benzeşik Araştırma İstasyonu Projesi bunlardan biri.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Uzay araştırmalarının maliyetlerinin yüksek olduğuna
B) Kişilerin Mars'a dair birtakım beklentiler taşıdığına
C) Mars'la ilgili incelemelerin sonuna yaklaşıldığına
D) Dünya'daki koşulların kısa bir süre sonra insanların gereksinimini karşılayamayacağına
E) Mars'ta hayatın nasıl olduğuna dair sorulara yanıt bulunamadığına

3. Albert Camus ile ilgili hemen hemen bütün kaynaklar, lisedeki felsefe hocası Jean Grenier'nin, onun yetişmesinde büyük payı olduğunu söyler. Pek çokları özellikle de entelektüel çevreler, Jean Grenier'yi Camus'nün hocası olarak görme eğilimindedir. Yaşamı boyunca felsefe öğretmenin yanı sıra romanları, denemeleri, sanat eleştirileriyle de dikkati çekmiş, estetikle ilgilenmiş, çeviriler yapmıştır Jean Grenier ama nedense onun bu etkinlikleri pek vurgulanmamıştır. Oysa Jean Grenier, *Adalar* adlı eseriyle özellikle çevresindeki genç kuşağı çarpıcı biçimde etkilemiş, yine 1948'deki *Özgürlüğün İyi Kullanımı Üstüne Söyleşiler*, 1951'deki *Çağdaş Resmin Ruhunu* ile dikkatleri üstüne çekmiş bir düşünce insanıdır.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisinden yakınılmaktadır?

- A) Albert Camus'nün yaptığı çalışmaların çokluğuyla hocası Jean Grenier'yi geride bırakmasından
B) Albert Camus'nün başarısında başka etmenlerin de bulunmasından
C) Sanat çevrelerinin Jean Grenier'yi dar bir kalıbın içine sokmasından
D) Dönemindeki aydın kesimin Jean Grenier'nin ürünlerini beğenmemesinden
E) Üretken bir isim olmasına karşın halkın ilgilerini başka isimlere yöneltmesinden

4. Gezdikçe, tanıdıkça insanı içine alır Küre Dağları. Orada tüm canlıların birbirini dinlediği derin bir sessizlik hâkimdir. Önce hafiften esen rüzgâr çalınır kulağınıza. Dikkat edince kuşların kanat çırpışlarını duyarsınız. Doğaya kulak verince sesler ayrılmaya başlar. Bir kelebeğin çiçeğe konuşunu ya da yapraktaki çiğ damlasının yere düşüşünü, bir tomurcuğun çiçeğe geçişini duyumsarsınız.

Bu parçada Küre Dağları'yla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimi özellikleriyle benzerlerinden ayrıldığı
B) Gezip görmenin insana neler kazandırdığı
C) Canlıların doğadan yararlanmak için nasıl bir savaşım içinde olduğu
D) Sessizliğin, güzelliklerin farkına varılmasını sağladığı
E) Doğal güzelliklerin en çok burada görüldüğü

5. Eğer kendinize çevreci diyorsanız, nükleer enerjiye hemen “kötü” damgasını yapıştırmaya adaysınız demektir. Oysa, “Ateş iyi mi, kötü mü?” diye sorulsa ne dersiniz? Ateş, her yıl binlerce dönüm ormanımızı yakıyor. Kazayla evlerimiz, teknelerimiz yanıyor. Buna rağmen ateşe kötü diyebilir miyiz? Diyemeyiz, çünkü uygarlığın başlangıcı ateştir. Tıpkı ateşin gelip ormanlarımızı yakması gibi, nükleer enerji de zararlı olabilir. Yapmamız gereken şey, onu kontrol altında tutmaktır.

Bu parçada nükleer enerjiyle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zararlarından nasıl korunulacağı konusunda çeşitli çalışmalar yapılmaktadır.
- B) Günümüzde oldukça önemli bir yere sahiptir.
- C) Üretilirken ve kullanılırken dikkatli davranıldığı sürece, herhangi bir tehlike yaratmaz.
- D) Hangi alanda kullanılırsa zararsız olacağı henüz saptanmamıştır.
- E) Çevreye ve canlılara vereceği zararlar uzun yıllar sürecektir.

6. Dünyanın çok okuyan halkları, kitap okuma zevkini, dünyanın dört bir yanında yazılmış, birbirinden güzel edebiyat yapıtlarını okuyarak edindi. Bunları okuyarak edebiyat tutkunu oldular. Onlar, gece gündüz okudukları romanlar sayesinde birer edebiyat meraklısı ve giderek kitap kurdu oldular. Bizdeyse iyi çevrilmiş bir kitaba rastlamak piyango tutturaktan farksız olduğundan, Türk okuru, Türk yazarlarıyla sınırlı kaldı. Bu yüzden edebiyat merakı da Türk edebiyatından öteye gidemedi.

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kimi ulusların, bireyleri küçük yaşta kitap okumaya yönlendirdiği
- B) Güzel yapıtların her ulusun edebiyatında yer almadığı
- C) Okurun edebiyat zevkini kazanmasında iyi çevirinin önemli olduğu
- D) Türk okurunun, Türk yazarların yapıtlarını doğru değerlendiremediği
- E) Bizde, edebî değer taşıyan yapıtlardan çok azının çevrildiği

7. Tablet bilgisayar satışları geçen yılın aynı dönemine kıyasla 2013'ün ilk çeyreğinde % 142,4 artış gösterdi. Bilişim teknolojisi alanında piyasa analizleri yapan bir şirketin verilerine göre bu yılın ilk çeyreğindeki satışlar, geçen yılın ilk yarısındaki satışları aşmış bulunuyor. Aynı şirketin rakamlarına göre 2013'ün ilk çeyreğinde toplam 49,2 milyon tablet bilgisayar satıldı. Uzmanlar 7 inç (18 cm) gibi daha yeni modellerin neredeyse maliyet fiyatına satıldığını ve satışların artmasına rağmen hedeflenen kâr oranının düşük kaldığını belirtiyorlar.

Bu parçaya göre,

- I. Gün geçtikçe insanların yeni teknolojik ürünlere ilgisi artmıştır.
- II. Önümüzdeki yıllarda bilgisayar sektöründeki firmaların bazıları kapanacaktır.
- III. İlk kez satışa çıkarılan ürünlerden elde edilen kazanç, beklenenin altındadır.

yargılarından hangileri kesinlikle doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

8. Ünlü Fransız ressam Paul Gauguin, Tahiti'de yaptığı resimlerle bir sergi açmış. Sergiyi gezen meraklılardan biri, ressama: “Üstat, ruhları bekleyen yerli kızın korkusunu ne güzel belirtmişsiniz!” diyerek beğenisini belli etmiş. Gauguin ise: “Evet, konu o; ama ben o resimde maviyle yeşilin uyumunu göstermek istedim.” demiş.

Bu parçada, anlatılan olayla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanatçının amacıyla izleyicinin algılayışının farklı olabileceği
- B) Bireyin, yabancı olduğu kültürleri algılamada zorluk çektiği
- C) Resim sanatında konuya uygun renklerin seçilmesi gerektiği
- D) Farklı yorumların sanat yapıtlarının değerini artırdığı
- E) Görsel sanatlarda içeriğin tartışmalara yol açabileceği

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Jaws filmi seyreden birçok kişi köpek balıklarının bazı plajlardaki insanlara saldırarak ekmeğini çıkararak (!) bir canlı türü olduğu kanısına kapılabilir. Aslında gerçek öyle değil. Çok az sayıda köpek balığı türünde saldırgan eğilimler gözleniyor. Hatta, Türkiye'de "kumsal köpek balığı" adı verilen ürkek bir alt tür dahi var. Bunlar her yıl Marmaris yakınlarında bulunan, dünyadaki ikinci üreme bölgeleri olan Boncuk Koyu'nu mesken tutuyor. Kumsal köpek balığı her yıl Mayıs ayında binlerce kilometre yüzüp Boncuk Koyu'na ulaşıyor, burada yavruluyor. Bu koyu, köpek balığı için ilginç kılan etmenlerden biri burada bir gölcüğün olması. Gölcüğün tatlı suyunun denizle kucaklaştığı yer, kumsal köpek balıklarının yavru olması için çok uygun bir ortam sağlıyor. Bu nedenle bunlar, çiftleşmek için 3-5 m derinlikteki sığ ve kumluk bölgeyi seçiyor. Koyun 75-100 m açığındaki kayalıklarda yaşadığı sanılan bu canlılar, genellikle 30-50 m derinlikte bulunmakla birlikte sabahın çok erken saatlerinde gruplar hâlinde sığ kumluk alanlarda da görülüyorlar.

Bu parçada kumsal köpek balıklarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinin nedenine değinilmiştir?

- A) İnsanlarca öteki köpek balıkları kadar tanınmalarının
B) Kayalık bölgelerde daha fazla görülmelerinin
C) Saldırmayan bir tür olmalarının
D) Yavru olmak için Boncuk Koyu'nu tercih etmelerinin
E) Alt tür olarak kabul edilmelerinin

2. Yeni turizm anlayışında zaman çok önemli. Bu yüzden her yere uçakla gitmek isteniyor. Oysa buradan, en yakın havaalanına 3-3,5 saatte ulaşıyor. Bu nedenle ilçemizde hava ulaşımı çok tercih edilmiyor.

Bu parçada, aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı vardır?

- A) Turizmin gelişmesini sağlayan etkenler nelerdir?
B) Turizmde hak ettiği yere gelebilmesi için ilçenizde neler yapılıyor?
C) Sizce turistler niçin hava yoluyla ulaşımına öncelik veriyor?
D) İlçeniz hangi yönden turistlerin ilgisini çekiyor?
E) İlçenizin coğrafi koşulları havaalanı yapmaya elverişli mi?

3. İlk kez MÖ 6500'lü yıllarda Anadolu topraklarında keşfedilen kurşunun, ağır metallerin en zehirlilerinden olduğu bilinmektedir. Bu metal, tarih boyunca su borusundan makyaj malzemesine ve gıdaya kadar pek çok ürünün elde edilmesinde kullanılmıştır. Kurşun, yıpratıcı ve hatta öldürücü etkisiyle tarihin akışını bile etkilemiştir. Kolay bulunup işlenebilen bir metal olmakla birlikte eski çağda yüksek sınıf tarafından kullanıldığından, kurşunun öncelikli kurbanları saraylılar olmuştur. Halk tabakaları ise bu metalden mahrum kaldıkları için zehrin etkisinden bir ölçüde korunmuşlardır. İlk kez Yunan Botanikçi Nicander, kurşun zehirlenmesinin karın ağrısı ve felce yol açtığını ortaya koymuştur. Yunan Doktor Dioscorides de metalin akli dengeyi bozduğunu belirlemiştir. Romalılar da kurşunun insanı delirtcek ya da öldürecek nitelikte olduğunu bilmelerine karşın azar azar kullanıldığı takdirde zararlı etkisinin azalacağına inanırlardı. Ancak şunun farkında değillerdi: Her gün vücuda belli miktarda alınması, akut yani çabuk ilerleyen zehirlenmenin korkunç etkilerini ortaya çıkarmaz ancak kronik yani süregelen, iyileşmeyen zehirlenmeye yol açar. Kronik zehirlenme ise böbrek hastalıklarına, hipertansiyona, kısırlığa ve gut hastalığına neden olur.

Bu parçaya göre tarihte kurşun zehirlenmesinin yüksek tabaka arasında yaygın olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halkın, kurşunun nerelerde kullanıldığını bilmemesi
B) Kurşunu kullanma olanağına soyluların sahip olması
C) Kurşunun, zenginliğin simgesi hâline gelmesi
D) Halk arasında zararlarından endişe duyulması
E) Kurşunu işlemeyi yalnızca soyluların bilmesi

4. Sanatla ilgili metinleri inceleyen kişilerin dizgini elden bırakmaması, hele şapkadaki tavşan çıkarması en temel prensiplerdendir.

Bu cümleye göre sanatsal metin incelemelerinde yapılması beklenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yorumda aşırıya kaçmama
B) Farklı kaynaklardan yararlanma
C) Sözcükleri, ilk anlamlarıyla kullanma
D) Özgünlükten ödün vermeme
E) Ayrıntılara gereğinden fazla yer vermeme

5. Küçük yaşlarda geçirdiği bir kaza sonucu bir gözünü kaybeden ve o zamandan beri göz bandı kullanan bir film yapımcısının bir süre önce protez göz takmaya karar vermesiyle yepyeni bir fikir ortaya çıktı. Sadece estetik amaçla kullanılan protez göz yerine, video kaydı yapabilen daha da küçük boyutlu dijital bir göz takan film yapımcısı, bir kamera, batarya ve kablosuz vericiden oluşan bu kameralı protez gözle elde ettiği görüntüleri video oynatıcılara gönderebiliyor.

Bu parçada bahsedilen yeni fikrin ortaya çıkmasında

- I. gereksinimler,
- II. estetik kaygılar,
- III. mesleki yatkınlık

etkenlerinden hangilerinin etkili olduğu ileri sürülebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve III   E) II ve III

6. Neredeyse hiçbir doğal sınırın olmadığı uçsuz bucaksız bir coğrafyadır Mezopotamya. Bu yönüyle ne Mısır gibi geçilemez çölün korumasına ne Hindistan gibi aşılamaz dağların güvencesine ne de Ege gibi çetrefilli bir dünyanın özerkliğine sahiptir. Tam da bu yüzden bu coğrafyada kurulan onca devlet ortalama bir Mısır Firavunu kadar dahi hayatta kalamadı. Ve yine bu yüzden, bu coğrafyada kurulan bütün devletlerin en hayati refleksi, yıkılmamanın yollarını aramak oldu. Bu kaçınılmaz sona şaşırtıcı bir süre direnebilen tek bir istisnadan söz edilebilir: Asur.

Bu parçadan, Mezopotamya'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Bölge devletlerinin yaşadığı sıkıntılar, arazinin engebeli olmasıyla ilişkilidir.
B) Bölgede kurulan kimi devletlerin uzun ömürlü olmasının sırrı, komşularıyla iyi geçinmesidir.
C) Bölge, burada kurulan devletlerin sayısının çokluğu bakımından sıra dışıdır.
D) Bölge, ekonomik gelişmişliğini ticaret yolları üzerinde bulunmasına borçludur.
E) Bölgede kurulan devletler, farklı kültürlerden beslenmişlerdir.

7. Tarihi ezber konusu saymanın sakıncalarından biri, düşünme eylemi aracılığıyla bugünü de sorgulamayı sağlayabilecek olayların sıradan kalıplara indirgenmesi olasılığıdır. Eskiden olanları yalnızca bir zamanlar olup bittikleri için önemli saymanın, neden-sonuç ilişkisi temeline oturmuş modern tarihçilik anlayışında hiçbir yeri yoktur.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tarih öğretiminde ezberciliğe gidilmesi, tarihten olayların anlaşılmasını güçleştirir.
B) Tarih araştırmalarının gitgide içine giren öznellik, bu bilimi nesnellikten uzaklaştırmaktadır.
C) Olayları birbiriyle olan ilişkisine göre değerlendirme ve bu yolla kavramlaştırma yoluna gitme, sağlam bir düşünce zemini oluşturmayı sağlar.
D) Günümüzde tarihçiler, geçmişte olup bitenlere daha objektif bir gözle bakabilmektedir.
E) Geçmiş öğrenmek, bu yolla elde edilen bilgileri bugün için kullanmak açısından önemlidir.

8. Yerli otomobil üretimi konusunda Türk girişimcileri özendirerek bir haber var. Otomotiv dünyasında söz sahibi olmayan Hırvatistan'da 20 mühendisin ortak çalışmasıyla ortaya çıkarılan elektrikli otomobil prototipi, benzerlerinden gücü ve hızıyla ayrılıyor. 1088 beygir güce sahip bu araç 100 kilometre hıza 2,8 saniye gibi rekor sürede ulaşan bir spor otomobil. Kasası karbon fiberden yapılan aracın maksimum hızı da heyecan verici: Saatte 305 km.

Bu parçada bahsedilen haberin özendiriciliği aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) İlk kez bir elektrikli spor otomobil üretilmiş olması
B) Geliştirilen otomobilin elektrikli araçlar içinde en hızlısı olması
C) Gelişmenin otomotiv dünyasında adı geçmeyen bir ülkede yaşanması
D) Aracın Türk yerli otomobili projesiyle benzerlikler taşıması
E) Aracın yapımında yeni teknoloji ürünlerinden yararlanılması

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

1. Yıllarını en iyi lokantalarda yemek yapmaya veren ve bütün müşterilerin takdirini toplayan aşçı, artık yaşlandığını ve yerine kendisini aratmayacak birini yetiştirmesi gerektiğini düşündü. Onu bulduğunda da kendisine şu öğütleri verdi:
- Yemeği hazırlarken kafanda elindeki işten başka bir şey olursa daha başta tılsımını yitirmiş olursun.
  - Çevrendeki herkes sana akıl verecektir, unutmaki sen sadece kendi bilgi ve becerinle başarılı olabilirsin.
  - İşindeki ustalığın kadar insanlara karşı gösterdiğin güler yüz de önemlidir.
  - Yemeğe kattığın her malzemeyi özenle seçmeli, en ufak bir müdahaleyi bizzat kendin yapmalısın ve yemek pişinceye kadar başından ayrılmamalısın.

Bu parçada aşçının işi öğreteceği kişiye verdiği öğütlere göre, bu kişinin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Titiz davranma
- B) İyi ilişkiler kurma
- C) Gücünü kendinden alma
- D) Konsantre olma
- E) Tedbiri olmak

2. Öğretmenlik günlerimde şiire hevesli öğrencilerim vardı. Yazdıkları şiirleri getirir, değerlendirmemi isterlerdi. Bakardım, şiirle uzaktan yakından ilgisi olmayan, gelişigüzel bir araya getirilmiş söz öbekleri... Bunların şiir olmadığını nasıl anlatabilirdim onlara? Onlardan şu iki şeyi yapmalarını istemiştim: Behçet Necatigil, Cemal Süreya, Cahit Külebi, Edip Cansever gibi şairlerden birini seçip onun bir şiirinin yazılış özelliklerini saptamalarını ve kendi şiirlerinde ne anlatmak istediklerini düzyazıya dökerek bana getirmelerini... Yapmışlar mıydı? Hayır. Denemişler, şiir yazmanın hiç de kendi yaptıkları gibi kolay bir iş olmadığını ayırma varmış, vazgeçmişlerdi. Acaba böyle yaparak heveslerini mi kırmıştım? Sanmıyorum. En azından iyi bir şiir okuru olmadan şair olunamayacağı gerçeğini anlamış olduklarını umuyorum.

Bu parçada şiir yazmayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Düzyazıdan daha çok sevilen bir tür olduğu
- B) İyisinin kötüsünden ayırt edilemeyeceği
- C) Her yaşta yazılmasının mümkün olduğu
- D) Yazmadan önce çokça şiir okumayı gerektirdiği
- E) Anlamının zamana göre değişmeyeceği

3. Edebî bir metne edebî niteliğini veren en önemli özellik, dilidir. Gerçekçi bir edebiyat metninde dil, gerçeği yansıtmanın en önemli aracıdır. Jakobson'un "Edebîliğin asıl belirtisi, bir sözcüğün sözcük olarak algılanmasında değil; sözlerin ve düzenlenişlerinin, anlamlarının, iç ve dış biçimlerinin bir araya geldiğinde değer kazanmalarında yatar." sözünü hatırlatıyor bu durum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kelimelerin metin içindeki uyumları sayesinde bir metin edebi değer kazanır.
- B) Yazarın kurduğu anlam denklemi bazen okuyucu tarafından algılanamaz.
- C) Okuyucuda karşılık bulmayan yapıtlar uzun süre yaşayamaz.
- D) Dilin zamanla değişen yapısının eserlerde de gözlemlenebilmesi gerekir.
- E) Şekil özellikleri, bir metin için anlam vurgusunun önüne geçmemelidir.

4. Dünyaya doğan insan, bir bütünden kopar bence. Meselâ biyolojik kök olarak annesinden ve babasından kopar. O boşluktur sızlayan ilkin. Bir de ruhuna üflenen, ona can veren nefesten kopar. Mevlâna'nın Mesnevi'sindeki ney misali, asıl vatanından kopan kamış gibidir. Bundan dolayı dünya gurbetinde bütüne olan özlemle yanar durur. Yaşamı boyunca birbirlerinin ruhunda ya da bedeninde açtığı gedikler/boşluklar var bir de insanların. Kimi sevgisini alıp gider, kimi umudunu, kimi arzusunu ötekinin. Boşluk, insanın yazgısıdır o hâlde. Ve emel gurbeti hiç bitmez. O boşlukları doldurmak, yokluğunu hissettiği şeyi bulmak hevesiyle ya da acısıyla, bir bütüne daima hasret duyar insan. Boşluk demiştim, insanın yazgısıdır. O boşluk nedeniyle çılgık atarız, doldurmak için çırpırız.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Yabancılaşma sorunu dünyanın her tarafında görülebilen bir problemdir.
- B) Zamanın uzunluğu, insanın bulunduğu mekâna göre değişiklik gösterir.
- C) İnsan, ömrünün ilk günlerinden itibaren hayat boyu kaybettiğini arar.
- D) Edebi yapıtların birçoğunda aynı konular ele alınmaktadır.
- E) Şiirin hayatı yorumlayışı diğer edebi türlerinkinden farklıdır.

5. Yeryüzündeki hiçbir savaşın sonunda yüzü gülen insanlar, kazandığına sevinen bir ordu yoktur. Çünkü her savaş, beraberinde yoksulluk ve öksüzlük doğurur. Savaşları bitiren hiçbir barış da kötü değildir çünkü barış; akan kanı, yıkılan medeniyetleri, kaybolan coğrafyaları durdurur.

Bu parçada vurgulanan düşünceyi bütünüyle ifade eden özlü söz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Savaş kimin haklı olduğuna değil, kimin güçsüz olduğuna karar verir.
- B) Savaşlar yaşlı adamlar için genç adamların çarpışmasıdır.
- C) Barışta oğullar babalarını, savaşta babalar oğullarını gömer.
- D) Savaşın iyisi, barışın kötüsü yoktur.
- E) İnsan savaş gibi inanmadığı bir şey için acı çekeceğine, barış gibi inandığı bir dava uğruna ölse daha iyi değil mi?

6. Şiir, tıpkı ney'in boşluğunu dolduran nefes, tıpkı müzikârın gagasındaki boşluklardan çıkan sesler gibi, şairin boşluğuna düşer, o boşlukta doğar, orada neş ü nema bulur ilkin. Sonra uçar da bir okurun boşluğuna; yarasına, hasretine, umuduna konar tesadüfen. İşte onun için şiir hoşumuza değil, boşumuza gelen bir şeydir, ama boşluğu olmayan okura değmez. Öyleyse okurun da bir şiire muhatap olması için onda şiire uygun bir boşluk bulunmalı. Bu, bir başka duruma daha işaret ediyor; bir şiiri hoş kılan şey boşumuza gelmesidir; yoksa tek başına şiir, hoş olduğu için, hoşluk olsun diye söylenmez, okunmaz da. Peki niçin okunur? İnsana boşluğunu, koptuğu bütünü hatırlatmak için. Çünkü insanın özü ve gizi boşluklarındadır; ancak boşluklarını hatırlayarak bilebilir, bulabilir kendini ve gücünün sınırlarını. Şiir işte bu boşlukları hatırlatarak, insana kendilik bilgisi verir.

Bu parçada şiirle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Müzikle birleştiği zaman bir anlam ifade ettiği
- B) Anlaşılması için kültürel bir birikim gerektiği
- C) Kelimelerindeki ahenginin okuyucuyu etkilemeye yettiği
- D) Hayal dünyasını diğer edebi türlere göre daha çok genişlettiği
- E) Şairdeki bir eksiklikten kaynaklanıp okuyucudaki bir eksikliği giderdiği

PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCELER

1. Teknolojik cihazları hayatımızın her sahasında görmek mümkün. Ancak teknolojiyi bilinçsiz kullanmaktan en fazla zararı yeni nesil görüyor. Çünkü doğdukları andan itibaren akıllı cihazlar onların ellerine “elektronik emzik” niyetiyle veriliyor. Bu susturucu emzikle başlayan tanışma ileride teknoloji bağımlılığına dönüşüyor. Bu bağımlılığa dikkat çekmek için “Teknolojisiz Bir Gün” adlı sosyal sorumluluk projesi başlatıldı. Projenin çıkış noktası şöyle açıklanıyor: Teknoloji, yemek gibi bir ihtiyaç, lakin yemeğin fazlasının obeziteye yol açması gibi teknolojinin fazlası da “teknoloji bağımlılığına” yol açıyor. Ekran bağımlılığı erkeklerde mobil oyun, bayanlarda sosyal medyayı kontrol etme isteğiyle ortaya çıkıyor. Ortaöğretim çağındaki bir çocuk, yılda 1000 saatini okulda geçirirken 1500 saatini TV ve bilgisayar başında geçiriyor. Gençler her gün zamanlarının 229 dakikasını cep telefonu kullanarak öldürüyor. Türkiye’de bir kişi günde ortalama 6 saat TV izlerken kitap okumaya yalnızca 1 dakika ayırıyor. Bütün bunlara çözüm olarak da haftada bir gün “teknoloji diyeti” tavsiye ediliyor.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sorun olarak görülen bir durum hakkında bilgi verilmiştir.
B) Benzetme yapılmıştır.
C) Açıklama yapılmıştır.
D) Sayısal verilerden yararlanılmıştır.
E) Kişileştirme yapılmıştır.

2. Gelişim çağındaki çocuğa mutlaka bazı sınırlar koyulmalıdır. Çocuğa bu sınırları aşmamasını öğütleyin. Değerli eşyayla oynamasına, akranlarına zarar vermesine izin vermeyin. Bazı yanlışlarının bedelini ödemesini öğretin. Bazı durumlarda ceza verin. Ancak verilen cezanın eğitici olmasına dikkat edin.

Bu parçada çocuk eğitimiyle ilgili yapılan öneriler arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Yaşıtlarına zarar vermesini engelleme
B) Rol model gösterme
C) Cezalandırma
D) Bedel ödemeyi öğretme
E) Sınırlar koyma

3. Tam adı Süleyman Tarık Buğra olan yazar, 2 Eylül 1918’de, ağır ceza reisi olarak görev yapan Erzurumlu Mehmet Nazım Bey ve Akşehirli Nazike Hanım’ın çocukları olarak Akşehir’de dünyaya geldi. İlk ve ortaokulu burada tamamlayan Buğra, babasının kütüphanesinden çok etkilenerek küçük yaşlarda edebiyata merak saldı. Ortaokulun ardından, 1933’te yatılı öğrenci olarak İstanbul Lisesine giren Buğra, lisede Hakkı Süha Gezgin ve Pertev Naili Boratav’ın öğrencisi oldu. Buğra, hocası Gezgin’in teşvikiyle ilk hikayelerini yazmaya başladı ve okulun yatılı kısmı kapanınca Konya Lisesine geçti ve 1936’da mezun oldu. “Tarık Nazım” takma ismiyle, hikâye ve şiirler yazan Buğra, aralıklarla İstanbul Üniversitesinin tıp ve hukuk fakültelerinde kısa sürelerle okudu. Buğra, yaklaşık 3 yıl yaptığı askerlik görevinin ardından maddi sıkıntılar yaşarken, 1947’de kaydolduğu İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesindeyken okul masraflarını çıkarmak için tezgâhtarlık ve muallim muaviniği yaptı. Mehmet Kaplan, Kasım Küfrevi ve Ahmet Hamdi Tanpınar ile dostluklar kuran Buğra’nın hayatı, “Oğlumuz” hikayesinin Mehmet Kaplan tarafından “Cumhuriyet Gazetesi Yunus Nadi Hikâye Yarışması”na gönderilmesiyle değişti. Buğra, bu yarışmada ikinci oldu ve 1949-1952’de, Akşehir’de babasıyla birlikte “*Nasreddin Hoca*” gazetesini çıkardı. Babasını 1952’de kaybetmesiyle gazeteyi elden çıkaran ve İstanbul’a dönen yazar, profesyonel gazetecilik hayatına “Milliyet” gazetesi bünyesinde başladı. Yazar, burada Abdi İpekçi, Reşat Ekrem Koçu ve Peyami Safa ile çalışma imkânı bulurken, yoksul yaşamını yansıttığı yazılarını farklı mecralarda da yayımladı.

Bu parçada Tarık Buğra’yla ilgili olarak aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Kimlerle çalıştığına
B) Eğitim hayatına ve hangi işlerde çalıştığına
C) Edebiyata olan ilgisinin nasıl başladığına
D) Roman türünde başarılı yapıtlar verdiğine
E) Doğum tarihine ve nerede doğduğuna

4. Edebiyat estetiği; yüzyıllardır gerçek ve kurmaca arasındaki ilişkiyi irdeler, özellikle gerçeğin kurmaca düzenine nasıl taşınacağını sorgular. Gerçeğin kurgulanmasında yazarın ana ilkelerinin ve araçlarının neler olması gerektiğini tartışır. Edebiyat akımları bu arayışlara farklı çözümler önerir. Romantizme göre gerçek, somut yaşamla ve reel dünyayla sınırlı değildir. Romantik felsefe; duyguların, sezgilerin ve bilinçaltının evreni de içerir; giderek ölüm sonrasına ve sonsuzluğa uzanır. Bire bir betimlenmesi olanaksız bir evrendir bu. Yazar, sınırları kesin olmayan bu değişken gerçeği; masalsi, mistik ve destansı bir dünya içinde yoğun bir sembolik doku aracılığıyla anlatmayı dener. Somut dünyada yer almayan bir gerçeği yaratmanın sancılarını çeker. Onu edebiyatın tüm olanaklarını seferber ederek görünür kılmayı ve biçimlendirmeye çalışır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Romantikler, gerçeğin görülen dünyanın sınırlarını aştığını iddia eder.
- B) Romantik sanatçılar semboller yoluyla soyut dünyayı yazılarında somut hale getirmek için çabalar.
- C) Estetik bir kaygı taşımamaları yönünden realist yazarlar, romantiklerden ayrılır.
- D) Edebiyat estetiği yazarın yazarken kullanacağı enstrümanları ve temel prensipleri belirlemekle ilgilenir.
- E) Edebiyat estetiği, reel olanın kurmacaya dönüşümünün şekli üzerinde çalışır.

5. Köksal Alver'in *Bahane* adlı kitabında yer alan bu öykü "Komşu, komşu! –Hu, hu! –Kentsel dönüşüm geldi mi? – Geldi. –Ne getirdi? ..." satırlarıyla başlar ve hepimizin kulaklarında çınlayan o meşhur tekerlemeyi bir ironi içinde sürdürür. Taklit arzusu yaratan, ilham veren ama taklidi mümkün olmayan bir öyküdür. Bir bilmecenin ikinci kez sorulamayacağı veya bir fıkranın ikinci defa anlatılamayacağı gibi, bu buluş da başkası tarafından bir kez daha kullanılamaz. Yapılan; bilinen tekerlemenin içine, kentsel dönüşümün sosyal zararlarının yerleştirilmiş olmasıdır. Kentsel dönüşüm, bir öyküde, olanca dokunaklılığıyla, olağan akışı içinde verilseydi, şüphesiz etkilenmemiz bu derece olmayacaktı. Ama ironinin ve öykünün dili bize çok daha fazlasını verir. "*Kentsel Dönüşüm Geldi!!!*" öyküsü muhteşem bir çağdaş hicviyedir. Varsılların kaybettikleri kent alanlarını yeniden ele geçirme girişimi, öyküde esasında doğrudan bir dille yüzümüze çarpılır. Öykü tam bir buluş içerir ve yazar bir defa bu buluşu yaptıktan sonra artık sadece tekerlemenin doğal akışına bırakır kalemini.

Bu parçada Köksal Alver'in kitabında yer alan öykü ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değnilmemiştir?

- A) Yergi içerikli olduğuna
- B) Özgün olduğuna
- C) İroni içerdiğine
- D) Çözümler sunduğuna
- E) Nasıl başladığına